Proletari din toate țările uniți-vă !

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

ANUL XXII-Nr. 1067

Vineri 11 decembrie 1970

4 pagini — 25 bani

AUTODOTAREA ESTE UN CRITERIU DE BUNĂ ADMINISTRARE, DE CONDUCERE ȘTIINȚIFICĂ, UN GENERATOR PERMANENT DE VALORI ACTIVE. PENTRU ȘCOALĂ, PE LÎNGĂ ASPECTUL EI ECONOMIC, AU IMPORTANȚĂ DEOSEBITĂ ȘI IMPLICAȚIILE DE ORDIN EDUCATIV.

(Autodotare — pag. 1)

TESTAREA NU-I TREABĂ DE AMATORI. EA ESTE DOAR ÎN APARENȚĂ SIMPLĂ. NUMAI SPECIALIȘTII POT FI ÎNVESTIȚI CU DREPTUL DE A ELABORA, APLICA ȘI INTERPRETA TESTELE. TESTUL NU POATE FI CONSIDERAT ÎN NICI UN CAZ CA INSTRUMENT UNIC DE PSIHODIAGNOZĂ.

(Testele — instrument de investigație psihologică — pag. 1.)

STRATEGIILE EURISTICE SÎNT NECESARE ÎN GÎNDIRE PENTRU CĂ ÎN REZOLVAREA PROBLEMELOR TREBUIE SĂ INTERVINĂ CRITERII DE SELECȚIE DIN MULTITUDINEA DE SOLUȚII POSIBILE.

(Strategiile euristice — pag. 3).

Lucrare în piatră realizată de elevul Alexandru Crișan de la Liceul de arte plastice din București

O discuție în cancelaria liceului din Urlați despre:

AUTODOTARE

În vocabularul curent al cadrelor didactice, directorilor de școli și inspectoratelor școlare termenul de autodotare înregistrează de la o vreme o frecvență sporită. Ce semnificație are acest fapt ? Ce este în esență autodotarea și care sînt implicațiile ei ? Ce resurse presupune ? Cum se poate ea realiza ? La aceste întrebări am căutat răspunsuri într-o discuție purtată în cancelaria profesorilor de la liceul din Urlați, județul Prahova, liceu care a obținut realizări în valoare de sute de mii de lei în domeniul autodotării. Au participat prof. **Adrian Tărîndă**, directorul liceului, prof. **Olga Nicolae**, secretara biroului organizației de partid, profesorii **Eugen Morariu** și **Anina Cristian**, maistrul instructor **Vasile Nicolescu**. Din partea redacției discuția a fost condusă de prof. **Const. Rădoi**.

Red. : Pentru început vă propunem să definim termenul de autodotare și implicațiile acesteia pentru activitatea personalului didactic și a elevilor. Așadar ce este autodotarea ?

Olga Nicolae : După părerea mea, autodotarea este mai întîi un criteriu de bună administrație pentru conducerea unei școli. Ea presupune nu numai calități de bun gospodar, ci poate, într-o măsură chiar mai mare, inventivitate. Este un element esențial, cred, pentru ceea ce în ultimul timp se numește știința conducerii.

E. Morariu : Aș adăuga și arta de a declanșa, organiza și dirija capacitățile creatoare ale unui colectiv de școală de către factorii răspunzători, adică organizația de partid, conducerea școlii, organizația sindicală și, evident, cu o pondere substanțială, organizațiile de pionieri și tineret.

A. Tărîndă : După mine, ca director de școală, autodotarea înseamnă să caut posibilitățile, apoi să le folosesc cît mai deplin pentru buna desfășurare a muncii din școală pe toate compartimentele ei.

Red. : Însăși această evaluare presupune, în fond, un proces de creație.

A. Tărîndă : Da, dar un proces reclamat de ansamblul muncii de instrucție și educație. Concepută ca un generator de valori active autodotarea are pentru învățămînt un sens aparte. Să mă explic. Prin buna desfășurare a muncii din școală nu înțeleg să determinăm însușirea de către elevi a unor definiții, noțiuni pe care să le înșire frumos și corect la examene ci, în primul rînd, capacitatea de a utiliza aceste cunoștințe în viață. După mine este mai bine pregătit chiar din punctul de vedere al culturii generale, tînărul care știe, de pildă, 20 de formule pe care le poate aplica în 200 de situații, decît cel care cunoaște 200 de formule pe care nu le poate însă folosi decît în 20 de situații. Autodotarea este, din acest punct de vedere, esențială pentru însuși conținutul muncii noastre. Ea înseamnă nu numai făurirea de valori materiale, ne interesează nu doar sub aspect economic, ci mai mult sub aspect educativ pentru că pregătim oameni capabili să făurească.

Red. : Absolut de acord.

Anina Cristian : Autodotarea are desigur pentru învățămînt și multe alte implicații în afara celor menționate. Aș releva încă unul. În școli avem în multe cazuri, din dotări, numeroase aparate, planșe, hărți. Dar, pe măsură ce se afirmă tot mai mult tendința de a marca lecția prin personalitatea profesorului, posibilitățile de ilustrare existente nu mai satisfac, nu mai pot acoperi toate cerințele. Cunoscîndu-și bine clasa, posibilitățile, cunoscînd cerințele fiecărei lecții în condițiile specifice în care lucrează el, profesorul, simte adesea nevoia să confecționeze singur, sau pe baza concepției lui, cu ajutorul elevilor, un dispozitiv, o planșă, mai multe scheme etc. în măsură să determine o mai bună însușire a noțiunilor pe care urmează să le predea.

Red. : Liceul dv. este cunoscut în județul Prahova ca avînd realizări deosebite în domeniul autodotării. Propun să le trecem în revistă, insistînd asupra modului cum au fost ele obținute.

A. Tărîndă : Da, avem unele realizări, dobîndite în decursul mai multor ani, din 1953 cînd a fost înființat liceul. La început liceul nostru a funcționat într-un local cu 4 săli de clasă, fostă școală primară. Din 1959 și pînă în prezent am construit, valorificînd și posibilitățile locale, tot ceea ce se vede astăzi : 24 săli de clasă și 4 laboratoare. Avem în plus două săli pentru educație fizică, deocamdată improvizate, și trei ateliere proprii. Întreaga aparatură necesară predării în bune condiții a tuturor disciplinelor școlare ne-am procurat-o în primul rînd prin posibilitățile proprii. Iată cîteva : 5 magnetofoane, 6 picupuri, 5 aparate de proiecție tip „Diascol", un aparat de proiecții, un aparat de filmat, două amplificatoare, o stație de radioamplificare, aparate de radio, chitare, acordeoane — toate fără a atinge cu ceva fondurile statului. Acum o lună de zile, pe baza unui proiect original al profesorului Morariu, am realizat și un laborator audio-vizual cu 42 de cabine, care ne-a costat 30 000 lei.

Red. : După cîte știu, realizarea proiectului-tip recomandat de minister costă 78 000 lei pentru 36 de locuri, ceea ce înseamnă peste 2 000 de lei pentru un loc. Dv. ați reușit să coborîți costul unui loc sub 800

(Continuare în pag. a 2-a)

O vacanță variată, atrăgătoare

Pregătirile pentru vacanța de iarnă au intrat în actualitate. Din desfășurarea lor apar în evidență trăsăturile ce o vor caracteriza. Acțiunile vacanței vor avea un caracter spontan și cît mai diversificat, cît mai lipsit de formalism, de rigiditate, creîndu-se condiții ca elevii să-și petreacă timpul după preferințele și preocupările lor.

Mulți adolescenți vor pleca în taberele pe profil. Vor fi tabere pentru radioamatori, pentru aero și navo-modeliști, pentru iscusiții participanți la concursul „Minitehnicus", pentru „căutătorii de comori" și, desigur, pentru iubitorii sporturilor de iarnă. Aici, în aceste mici centre ale fanteziei și creației, ale activității utile, reconfortante zeci de mii de școlari de toate vîrstele își vor continua, într-un alt cadru, preocupările din cercurile sau atelierele școlare. Ca în fiecare an, pasionații excursioniști vor colinda pădurile înzăpezite, orașele, satele, drumurile patriei.

Pregătiri deosebite se fac și pentru tradiționala serbare a pomului de iarnă. Organizată, ca și în ceilalți ani, pentru preșcolari și pentru toți elevii pînă la 14 ani, ea se va desfășura între 27 decembrie și 5 ianuarie. Adunați în jurul bradului verde, feeric împodobit, copiii vor primi din tolba plină a lui Moș Gerilă sute și sute de daruri.

Multe din acțiunile vacanței vor fi dedicate marii sărbători pe care întregul nostru popor se pregătește să o întîmpine : aniversarea semicentenarului Partidului Comunist Român. Copiii și tinerii, pentru care partidul manifestă atîta părintească grijă, vor închina acestui eveniment, în zilele vacanței, cîntece și versuri, vor face excursii la locurile legate de lupta comuniștilor, vor vizita muzee și case memoriale etc. Școlarii din județul Prahova, bunăoară, se pregătesc pentru un concurs cu tema „Realizări ale anilor socialismului în județul Prahova", colegii lor din școlile județului Dolj vor lua parte la cîteva excursii intitulate „Pe urmele înaintașilor noștri — comuniștii", iar cei din județul Bacău vor viziona un ciclu de spectacole cinematografice în cadrul acțiunii „Pagini din lupta partidului oglindite în filmul românesc".

Variată, atractivă, plină de făgăduințe, vacanța îi așteaptă pe școlari pentru a le oferi ceasuri și zile de neuitat.

M. V.

Testele — instrument de investigație psihologică

Interviu cu prof. univ. AL. ROȘCA, președintele Secției de psihologie, pedagogie a Academiei de științe sociale și politice, director al Institutului de psihologie

După definiția adoptată de Asociația internațională de psihotehnică și introdusă de H. Piéron în al său „Dicționar de psihologie", testul este o probă determinată, indicînd o sarcină de îndeplinit identică pentru toți subiecții ce se examinează cu o tehnică precisă, pentru aprecierea succesului și eșecului sau pentru notarea numerică a reușitei. Sarcina poate fi relativă fie la cunoștințele dobîndite, fie la funcții senzoromotrice sau mintale. Fiind unul dintre cele mai obișnuite și mai utile instrumente ale psihologiei diferențiale și aplicate și cîștigînd în această epocă de diferențiere continuă a formelor de activitate umană valoarea unui mijloc apt să răspundă complexelor probleme ale orientării școlare și profesionale, testele sînt din ce în ce mai mult solicitate în perfecționarea activității didactice. Pentru clarificarea cîtorva idei privind oportunitatea și perspectivele utilizării lor în învățămînt, valoarea și limitele acestora, exigențele științifice cărora trebuie să le răspundă cei ce le folosesc, am adresat cîteva întrebări profesorului universitar A. Roșca.

— A fost o perioadă în care modul de elaborare, utilizarea și concluziile formulate pe baza testelor au fost supuse unei critici foarte serioase. Ce a determinat aceste critici ?

— Testele erau criticate îndeosebi pentru că adeseori, în utilizarea lor, se punea accentul mai ales pe capacitățile native ale oamenilor și mai puțin pe rolul pe care îl joacă în mod inevitabil, în dezvoltarea acestora, condițiile concrete de viață materială și spirituală. În această atmosferă de critică la adresa testelor au intervenit și unele exagerări, dintre care cea mai importantă este aceea de a se fi operat o simțitoare reducere a investigațiilor științifice într-unul din vastele compartimente ale psihologiei.

M-am referit, cînd aceste amănunte, la o situație din țara noastră. Trebuie să se știe însă că și în alte țări s-au pronunțat critici la adresa testelor. Aceste critici au fost determinate mai cu seamă de unele abuzuri la care a dus utilizarea testelor. Marea simplitate sub care se prezintă uneori i-a făcut pe mulți să creadă că testarea poate sta la îndemîna oricui. Ca urmare, fără să țină seama de faptul că numai specialiștii au posibilitatea de a elabora, aplica și interpreta testele, numeroși „amatori" au recurs la serviciile lor. Rezultatele, bineînțeles, au fost dăunătoare.

Interviu consemnat de OCT. BUZESCU

(Continuare în pag. 4-a)

În laboratorul de calculatoare analogice de la Centrul de calcul al Universității București

La obiect!

Sîntem uneori nevoiți să ascultăm, în reuniuni de lucru, la o revărsare torențială de fraze, la un fel de beție de cuvinte în care cu greu poți ajunge să descifrezi cîte o firavă idee. Există, cred, la unii, pasiunea de a vorbi (și mai ales de a vorbi în public), de a vorbi pur și simplu, de a vorbi mult, cu sau fără folos.

Pare foarte curios să spunem că dacă vrem să fim moderni trebuie să ne revizuim chiar și felul cum vorbim. Doar încă pe vremea lui Caragiale alegătorii îl somau pe orator „să treacă la plebiscit". Deci povestea e veche. Dar dacă pălăvrăgeala goală putea să fie cîndva doar subiect de amuzament, astăzi, raportată la ritmurile modernizării, ea devine un adevărat pericol public. Noțiunea de modernizare implică și ideea de economisire a mijloacelor, de rapiditate, de precizie. Sub imperiul acestor exigențe și comunicarea noastră orală trebuie să fie laconică, precisă, clară, la obiect.

Nu avem timp de pierdut. Iar desueta pălăvrăgeală de avocat de modă veche, vorbăria în gol sau aiurea ne țin pe loc și ne fură timpul. Nimeni nu are dreptul să consume nici timpul, nici energia, nici nervii și nici răbdarea semenilor săi, scăldîndu-se într-un ocean de cuvinte.

Este nu numai absurd, dar de-a dreptul supărător ca, de exemplu, cineva solicitat într-o consultare profesională să răspundă la întrebarea „care considerați că este formula optimă pentru un manual modern ?" să se apuce să facă o relatare despre... să zicem, cum organizează el excursiile, sau despre tehnica împăierii păsărilor, sau să dea un amplu și amănunțit raport de activitate. În loc să limpezim și să rezolvăm lucrurile, le încîlcim. Vă dați seama.

Deci, în consens unanim, să trecem la obiect !

A. I.

JUCĂRIA TEHNICĂ TREBUIE CONSIDERATĂ CA UN MIJLOC IMPORTANT DE EDUCARE PENTRU MUNCĂ A COPIILOR, O CALE CARE ÎI APROPIE DE VIITOAREA ACTIVITATE PRACTICĂ.

(Ce jucării oferim preșcolarilor — pag. 3).

ACCELERAREA CREȘTERII VOLUMULUI DE INFORMAȚII ÎN EPOCA MODERNĂ IMPUNE ÎNVĂȚĂMÎNTULUI SĂ SITUEZE PE PRIM PLAN OBLIGAȚIA DE A-I ÎNVĂȚA PE OAMENI CUM SĂ GÎNDEASCĂ ȘTIINȚIFIC, CUM SĂ SELECȚIONEZE INFORMAȚIILE DE CARE AU NEVOIE.

(Probleme ale educației în dezbaterea celei de a XVI-a Conferințe generale UNESCO — pag. 4).

Rolul organizației de partid în creșterea eficienței activității școlare *)

Organizațiile de partid din școli dispun de multiple și variate forme și căi prin care pot contribui la obținerea unor rezultate din ce în ce mai bune în muncă, la aplicarea consecventă a politicii partidului și statului. Am dori să ne oprim numai asupra cîtorva din ele.

Diversitatea de planuri de activitate existente în școală — planul general de muncă al școlii, planul comisiei diriginților, planul comun al școlii cu organizația U.T.C. și organizația de pionieri etc. — a creat uneori pericolul fărîmițării forțelor în diferite direcții, pericolul unui paralelism în muncă sau cel al folosirii neraționale a capacității și inițiativei colectivului. Pentru evitarea unei asemenea situații, organizația de bază, exercitîndu-și rolul de conducător politic, poate și trebuie să asigure o corelare a obiectivelor întregii activități și o concepție unitară asupra muncii în școală, urmărind orientarea tuturor eforturilor spre același țel. Desigur că acest lucru cere cunoașterea condițiilor concrete ale școlii, o strînsă conlucrare cu conducerea acesteia, o consultare reciprocă permanentă. Atunci cînd organizațiile de partid au în vedere organizarea în ansamblu a întregii activități, eficiența muncii politice-educative sporește necontenit. Dar aceasta nu este încă îndeajuns. Organizațiile de partid trebuie în același timp să sprijine conducerile de școli, prin mijloacele proprii de care dispun, în îndeplinirea obiectivelor majore de instruire și educare. Pe această linie prezintă o importanță deosebită perfecționarea relațiilor cu conducerea școlii, stabilirea exactă a raporturilor dintre organizație și directori și chiar dintre organizație și consiliul pedagogic. Este necesar să fie lichidată cu desăvîrșire tendința manifestată pe alocuri de a se subordona conducerea administrativă birourilor organizațiilor de partid, asigurîndu-se pretutindeni înțelegerea justă a noțiunii de drept de control.

Trebuie avut în vedere faptul că, chiar în cazul în care unele probleme intră și în preocuparea organizațiilor de partid și a consiliilor pedagogice sau a organizațiilor sindicale, dat fiind țelul comun pe care îl au acestea în organizarea și desfășurarea procesului instructiv-educativ, pozițiile de pe care se analizează și se rezolvă problemele, ca și mijloacele de influențare sînt diferite.

La dezbaterile ce au loc în ședințele consiliului profesoral cu privire la cele mai importante probleme pe care le ridică desfășurarea muncii instructiv-educative are o importanță deosebită prezența secretarului biroului organizației de partid, care aduce punctul de vedere autorizat al întregii organizații. Desigur, este necesar ca problemele ce urmează a fi puse în dezbatere să fie cunoscute din timp, astfel ca secretarul să se poată consulta cu ceilalți comuniști.

Solicitarea de către birou sau de către organizația de partid în întregul ei a unor informări sau chiar rapoarte cu privire la anumite aspecte ale activității din școală constituie o metodă ce a intrat în stilul de muncă al multor organizații de partid. Este important ca aceste informări să nu se rezume la o simplă înșiruire de date, de aspecte pozitive sau negative — așa cum se mai întîmplă încă în diverse școli — ci să permită o analiză politică profundă a situației din domeniul respectiv, să ofere posibilitatea desprinderii unor concluzii judicioase și stabilirea exactă, precisă a celor mai eficace acțiuni de ordin politic.

Analiza în adunarea generală de partid a unor aspecte fundamentale ale procesului de învățămînt — ca de exemplu munca politică-educativă desfășurată de unele cadre didactice după ce, în prealabil, un colectiv de comuniști a

Dr. GHEORGHE DRĂGAN

prim-secretar al Comitetului P.C.R. al sectorului 7, municipiul București

(Continuare în pag. 3-a)

*) Partea întîia a acestui articol a apărut în numărul 1 066 din 4 decembrie a.c. al „Gazetei învățămîntului"

AUTODOTARE

(Urmare din pag. 1)

de lei. Am să vă rog să ne spuneți cum și, dacă se poate, la ce sumă se ridică economiile realizate de dv. prin autodotare.

Olga Nicolae : O bună parte din aceste sume au fost obținute pentru munca desfășurată de elevi la I.A.S. Numai în acest an s-au realizat pe această cale 27 400 lei prin lucrările efectuate în perioada de la începerea cursurilor școlare și pînă la serbarea de sfîrșit de an și cele efectuate în unele duminici la recoltatul strugurilor în această toamnă. În afară de aceasta, cu ajutorul părinților organizăm anual 3 festivaluri cu tombolă, la care valorificăm în special obiecte realizate de elevi în atelierele școlii. Aceasta ne aduce bani lichizi cu care cumpărăm ceea ce este strict necesar pentru lucrările pe care le avem în plan. O mare contribuție la realizarea acestor economii, aduce însă munca propriu-zisă a personalului școlii și a elevilor. Cei aproape 70 000 de lei economii la laboratorul audio-vizual reprezintă valoarea muncii profesorului Moraru, a maistrului instructor Vasile Nicolescu, a maistrei Elena Pal, a celorlalți profesori, a supraveghetorului de la internat și, desigur, a elevilor. La fel și în toate celelalte cazuri.

Vasile Nicolescu : De un real ajutor este și faptul că, la angajarea personalului auxiliar și de serviciu al școlii, un criteriu de bază îl constituie priceperea, destoinicia omului. Angajările s-au făcut deci în funcție de nevoile școlii. Acești oameni, la nevoie, participă la lucrările care presupun deprinderi de muncă bine însușite.

A. Țărîndă : În afară de laboratorul audio-vizual, de mobilier și aparatură pentru alte discipline, ne-am preocupat să realizăm prin autodotare și diferite amenajări și chiar construcții. De pildă, am construit aici, lîngă școală, două magazii pentru materiale în valoare de peste 50 000 lei, un garaj, un depozit de carburanți, am asfaltat curtea școlii, am amenajat grădina și multe altele. Cu aproximație, valoarea tuturor acestora se ridică la 400—450 mii de lei. În ce privește laboratorul audio-vizual, o relatare mai precisă o poate face profesorul Moraru, realizatorul lui.

Red. : Aș propune să rugăm pe prof. Moraru, inginerul de concepție și principalul realizator al laboratorului audio-vizual, să ne prezinte lucrarea. Cred că ar interesa pe mulți alți profesori care au preocupări similare.

E. Moraru : Laboratorul audio-vizual este realizat în așa fel încît poate fi folosit nu numai pentru predarea limbilor moderne, ci și pentru predarea literaturii române, a fizicii și muzicii. Schema lui generală se prezintă astfel : de la pupitrul centralizat cu comandă, prin intermediul unor chei telefonice și butoane, se pun în funcțiune automat un sistem de proiecție pe ecran, amplificatorul, două magnetofoane, un picup stereofonic, alimentatorul principal pentru sistemul optic al pupitrului și al cabinelor elevilor, microfonul central, precum și acționarea prin telecomandă a sistemului de camuflare a sălii pe timpul proiecției. Pupitrul este prevăzut și cu dispozitive și semnale optice care indică funcționarea sau scoaterea din funcțiune a fiecărui sistem în parte. El conține un tablou cu 42 chei telefonice ; în dreptul fiecăreia din aceste chei se găsește un bec de semnalizare. Cheile sînt numerotate după numărul locurilor existente în sală. Fiecare cheie are două poziții : poziția „sus“ permite dialogul profesor-elev și elev-profesor în mai multe moduri, corespunzător poziției comutatorului principal. Poziția „jos“ este folosită pentru semnalizarea optică la pupitrul elevului. Modul de convorbire între profesor—elevi și elevi—profesor este comandat de un comutator cu trei poziții, care permite o gamă largă de combinații pentru convorbiri. Imediat profesorul alege modul de convorbire prin manevrarea comutatorului pe una din poziții.

Prima poziție permite profesorului să comunice întrebarea nu numai elevului, ci întregii clase, prin intermediul difuzoarelor plasate în sală. Pe această poziție elevul poate răspunde profesorului, la cască, prin intermediul microfonului pe care-l are în față. A doua poziție corespunde convorbirii în „surdină“. Profesorul comunică la casca elevului, iar elevul răspunde la casca profesorului. Poziția a treia permite elevului să fie auzit de întreaga clasă, iar profesorul îl poate corecta de la pupitrul de comandă fără să fie auzit de restul elevilor. Acest nou aspect l-am considerat ca fiind interesant din două motive : a) se permite combinarea armonioasă a instruirii în colectiv cu cea individuală, profesorul putînd cunoaște activitatea întregii clase, ca și activitatea individuală a fiecărui elev în toate momentele lecției ; b) printr-o manevrare ușoară a comutatorului profesorul poate alege rapid modul de convorbire.

În funcție de tipul și specificul lecției se poate folosi un magnetofon pentru înregistrarea celor spuse de elevi, iar un alt magnetofon pentru difuzarea unor imprimări pe bandă.

Toate aparatele sînt conectate la un amplificator cu două canale distincte, care poate corecta fidelitatea și volumul audiției. Alimentatorul este destinat sistemului optic de la pupitrele elevilor, servind și ca sursă pentru motorul electric ce pune în funcțiune sistemul de camuflare a laboratorului.

Toate aparatele sînt plasate pe pupitru în așa fel încît să permită o manipulare ușoară și comodă. Fiecare elev este despărțit de celălalt, lateral și în față, prin geamuri, care asigură izolația fonică necesară. Pe masa cabinei se află un pupitru care conține un bec de semnalizare profesor—elev, un buton de semnalizare elev-profesor, un microfon și o pereche de căști. Semnalele difuzate pot fi recepționate atît de profesor cît și de elev la cască sau la un sistem de difuzoare plasate pentru semnal direct de sus în jos și semnal de fond lateral. Pe pereții laboratorului s-au fixat, ca material absorbant, cofraje pentru ouă, iar peste ele un material textil. Geamurile sînt acoperite cu perdele plușate acționate electric, iar ușile sînt capitonate.

Cabina de proiecție, izolată de sala laboratorului, conține un aparat de proiecție AT-16, un aparat de proiecție „Luci“ pentru 8 mm, un diascol automat, un diascol și un aspectomat telecomandate de la pupitrul de comandă prin butoane. Printr-o rotire de 180° aceste aparate pot fi folosite și pentru laboratorul de orientare profesională și școlară, pe care îl amenajăm acum.

Red. : Laboratorul de orientare școlară și profesională se realizează tot prin sistemul autodotării ?

A. Țărîndă : Numai prin autodotare.

Red. : Ce alte proiecte mai aveți ?

A. Țărîndă : Proiectele noastre sînt mult mai ambițioase. Aș vrea să menționez că ele se încadrează în tendința despre care discutam la început — de a da funcționalitatea maximă cunoștințelor predate. În scurtă vreme vom dispune de o mică „uzină“, cum ne place nouă s-o numim, care va reuni actualele ateliere și care va lucra pe bază de plan de producție. Prin concursul (nelimitat și permanent de altfel) dat de consiliul popular al orașului am primit de curînd o clădire în care vom instala această uzină. Aci, în atelierele sau secțiile de lăcătușărie și tîmplărie, vom fabrica taburete pentru laboratoare, vitrine pentru expoziție (din care am făcut și pînă acum, dar numai pentru școala noastră), unelte, obiecte de uz casnic, veioze, suporturi de fier forjat pentru ghivece de flori și altele, pe care le vom valorifica. În acest moment facem carturi pentru școală, dar avem și comenzi din afară, care de asemenea vor intra în curînd în producție. Cu elevii claselor a IX-a și a X-a vom repara motorete și biciclete și vom efectua chiar unele reparații ușoare la automobile. Vrem să atacăm și electrotehnica pentru un tip de panoplie cu tablă înmulțirii, evident pentru uzul nostru, dar și pentru valorificare în alte școli. Fetele vor lucra obiecte de artizanat, broderii, carpete și numeroase alte obiecte utile și ușor plasabile în comerț.

Vasile Nicolescu : Organizăm activitatea în această privință potrivit indicațiilor ministerului, adică în timpul afectat muncii practice și în cadrul activităților din cercuri. Fiecare grupă de 10—15 elevi este pregătită diferențiat, pe meserii, astfel încît o grupă poate efectua un întreg complex de lucrări.

Anina Cristian : În planul nostru este înscrisă și modernizarea laboratorului de biologie. Materialul de care dispunem a fost îmbogățit cu colecții privind flora județului, ca herbare schematice și sistematice, cu planșe realizate prin autodotare. Inițiativa catedrei de fizică a profesorului Moraru, ne-a ambiționat însă. Ne-am propus să dovedim că nici capacitatea de creație a colectivului catedrei de biologie nu e mai prejos. De aceea vom amenaja o seră, un acvaterariu, o suită de diafilme și filme didactice. Sperăm că vom contribui și din punct de vedere financiar prin valorificarea plantelor de seră, la acțiunea de modernizare tehnică a școlii.

Laboratorul audio-vizual conceput și realizat la liceul din Urlați

Realizările și preocupările actuale ale colectivului didactic de la liceul din Urlați se înscriu pe coordonatele perfecționării muncii din școlile noastre. Este demnă de reținut ideea de a concepe autodotarea ca pe o acțiune care se poate lega de introducerea muncii în planurile de învățămînt ca disciplină școlară. De asemenea, nu poți să nu te gîndești la valoarea contribuției pe care poate s-o aducă acțiunea de autodotare atît pe planul sporirii eficienței procesului de instrucție și educație, cît și pe acela al economicității lui.

La Casa corpului didactic din Craiova

Folosind posibilitățile create prin sprijinul pe care i-l acordă Universitatea craioveană și filiala locală a I.C.P.P.D., Casa corpului didactic din județul Dolj, în colaborare cu inspectoratul școlar și comitetul sindicatului învățămînt, a organizat în primul trimestru al acestui an școlar un interesant ciclu de expuneri și consultații menite să contribuie la perfecționarea pregătirii metodico-științifice a învățătorilor și profesorilor.

Profesorii de geografie, de pildă, au ascultat o expunere a prof. dr. doc. N. Al. Rădulescu, prorectorul Universității din Craiova, care le-a prezentat tema „Itinerare geografico-turistice“ ; cei de limba română au asistat la o conferință ținută de prof. univ. dr. doc. Alexandru Piru, decanul Facultății de limba română, care s-a referit la o serie de aspecte din literatura de după 23 August 1944, iar cei de fizică și de chimie la o conferință ținută de prof. univ. dr. Oliviu Gherman, despre „Particulele elementare“. Conf. univ. Nicolae Coleș a dat consultații profesorilor de științe naturale, iar conf. univ. dr. Petre Hamburg și asistent univ. Alexandru Dochițoiu profesorilor de matematică.

În preocuparea colectivului de conducere al Casei corpului didactic a stat și problema ajutorării diriginților și directorilor de școli. În acest scop conf. dr. D. Stoica și lectorul Hera Bucur George, ambii de la I.C.P.P.D.-Craiova, au lămurit, în cadrul unor conferințe, unele aspecte ale muncii dirigintelui în calitatea sa de coordonator și îndrumător al colectivului clasei, iar conf. V. Pupăză a prezentat în fața directorilor de școli expunerea „Conducerea științifică a școlii“.

Un sprijin real găsesc la Casa corpului didactic tinerii profesori. Astfel, la indicația organelor locale, a avut loc recent o întîlnire a tuturor profesorilor și învățătorilor nou numiți în școlile din județul Dolj. Cu prilejul acestei întîlniri conf. dr. Ion Dumitrescu, de la I.C.P.P.D.-Craiova, a făcut expunerea „Editura și problemele ei în lumea contemporană ; concluzii pentru teoria și practica muncii educative“, iar conf. dr. Dumitru Stoica a prezentat cîteva concluzii practice privind unele probleme de modernizare a învățămîntului în etapa actuală.

Se bucură de prețuirea în rîndurile slujitorilor școlii și excursiile de studii organizate de Casa corpului didactic. O asemenea excursie s-a organizat de pildă, la uzinele „Electroputere“, cu profesorii de fizică de la toate școlile din municipiul Craiova și din comunele suburbane. De asemenea, sînt apreciate expozițiile organizate la sediul casei. În prezent se organizează o interesantă expoziție cu obiecte lucrate de elevi în orele de pregătire tehnică-productivă.

Pentru viitor, Casa corpului didactic își propune să intensifice ajutorul acordat cadrelor din mediul rural, invitînd pe specialiști să se deplaseze în județ pentru a face expuneri și a da consultații pe centre de comune. Planul prevede și organizarea unor excursii tematice, a unor vizite de documentare și de cunoaștere a bogățiilor și frumuseților patriei, organizarea unei seri de poezie românească etc.

Există, de asemenea, proiecte de perspectivă mai îndelungată. Printre acestea se numără, de exemplu, întocmirea și editarea, în colaborare cu inspectoratul școlar și comitetul Sindicatului de învățămînt, a unui istoric al învățămîntului doljean.

În mod deosebit se preocupă Casa corpului didactic de întîmpinarea semicentenarului Partidului Comunist Român. Printre altele, cu acest prilej, va fi editată o culegere de articole din munca școlară și extrașcolară, adunate într-un volum omagial.

Prof. ION ȘTEFAN
Prof. ION GUGU

Adunările de dări de seamă și alegere a birourilor grupelor sindicale din școli

În centrul atenției — pregătirea și perfecționarea profesională

Ceea ce a caracterizat adunarea generală de dare de seamă și alegeri a biroului grupei sindicale de la Școala generală nr. 75 din sectorul IV al municipiului București, desfășurată recent, a fost caracterul pronunțat de lucru, analiza aprofundată a modului în care cei 57 de învățători și profesori ai școlii au îndeplinit sarcinile profesionale și obștești, a contribuției biroului grupei sindicale la aceste realizări. Bogată în exemple, darea de seamă a sintetizat eforturile colectivului de cadre didactice pentru a ridica școala la nivelul școlilor fruntașe în sector.

După cum aprecia la discuții profesorul *Constantin Marilu*, directorul școlii, biroul grupei sindicale a fost prezent în viața școlii, a inițiat acțiuni pentru stimularea interesului cadrelor față de obținerea gradelor didactice, față de participarea cu referate și comunicări la faza municipală a simpozionului național „Rolul și locul educatorului în procesul de modernizare a învățămîntului“. De asemenea, biroul grupei sindicale s-a preocupat de crearea unui climat creator de muncă, precum și de sudarea colectivului prin excursii și vizite la obiective industriale, case memoriale prin sărbătorirea unor cadre didactice pensionate.

Îndrumat de organizația de partid și lucrînd în strînsă colaborare cu conducerea școlii, biroul grupei sindicale a pus în dezbaterea membrilor de sindicat în adunările trimestriale, teme legate de notarea ritmică a elevilor, de creșterea simțului de răspundere pentru întărirea ordinei și disciplinei în muncă, s-a îngrijit de repartizarea judicioasă a sarcinilor profesionale și obștești.

În cuvîntul lor, inv. *Maria Iliescu*, prof. *Silvia Burcescu*, *Traian Zaharescu*, *Elena Seva* au recomandat biroului grupei sindicale să se preocupe mai intens de generalizarea experienței pozitive obținute în colectivele de catedră, să țină o legătură mai strînsă cu Casa corpului didactic pentru popularizarea programului de manifestări, să sprijine acțiunile pe linia orientării școlare și profesionale, să promoveze schimbul de opinii.

Planul de măsuri adoptat, recomandările făcute în încheierea adunării de prof. *Petre Marinescu*, președintele comitetului sindicatului învățămînt din sectorul IV, precum și realegerea în biroul grupei a organizatorului de grupă prof. Vlădescu Ion și a altor cadre didactice cu competență și autoritate profesională, sînt chezășii ale obținerii unor rezultate și mai bune în activitatea organizației sindicale de la Școala generală nr. 75.

NICOLAE BURCEDA

ANUNȚ

UNIVERSITATEA POPULARĂ BUCUREȘTI organizează la cererea publicului, noi înscrieri la cursurile practice de *stenografie și desen tehnic industrial.*

Înscrierile vor avea loc în perioada 14-29 decembrie a.c. zilnic între orele 15-19,30, la sediul Universității Populare București, Bdul N. Bălcescu nr. 18 (Sala Dalles).

Informații suplimentare se pot obține zilnic de la sediul Universității Populare București sau la telefon 14 99 58.

UNIVERSITATEA DIN TIMIȘOARA

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

Facultatea de fizică

1. șef de lucrări la catedra de mecanică-optică și fizică teoretică, disciplina Fizică (mecanică, acustică, căldură și spectroscopie), poziția 9.

Facultatea de matematică-mecanică

1. lector la catedra de geometrie, disciplinele Capitole speciale de geometrie diferențială, geometrie analitică și Topologie, poziția 9.

INSTITUTUL PEDAGOGIC

Facultatea de muzică

1 conferențiar la catedra de teorie-canto, disciplinele Istoria muzicii și forme muzicale, poziția 4.

1 asistent la catedra de teorie-canto, disciplinele Solfegii și dictat muzical, poziția 10.

1 asistent la catedra de teorie-canto, disciplina Armonie, poziția 12.

2 asistenți la catedra de instrumente, disciplina Pian, poziția 7 și 11.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul Universității din Timișoara, b-dul Vasile Pîrvan nr. 4, în termen de 30 de zile, respectiv 15 zile pentru posturi de asistent, de la data publicării acestui anunț, cererea de înscriere, la care se vor anexa actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, Partea I nr. 33 din 15 martie 1969, și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84 539/1969.

INSTITUTUL POLITEHNIC — BRAȘOV

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

FACULTATEA DE MECANICĂ

Catedra de electrotehnică

Profesor la disciplina Electrotehnică și mașini electrice, poziția 3.

Catedra de matematică

Lector la disciplina Analiză matematică, poziția 8.

Lector la disciplina Matematici superioare, poziția 13.

Catedra de limbi moderne

Lector la disciplina Limba franceză, poziția 4.

FACULTATEA DE TEHNOLOGIA CONSTRUCȚIILOR DE MAȘINI

Catedra de tehnologia metalelor

Profesor la disciplinele Tehnologia construcțiilor sudate și Tehnologia materialelor, poziția 1.

Catedra de organe de mașini

Șef de lucrări la disciplinele Organe de mașini, Mașini de ridicat și Instalații de transport uzinal, poziția 7.

FACULTATEA DE SILVICULTURĂ

Catedra de silvicultură

Profesor la disciplinele Pedologie și stațiuni forestiere, poziția 4.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Institutului politehnic din Brașov, b-dul Gheorghe Gheorghiu-Dej nr. 29 cerere de înscriere, la care vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84 539/1969.

Termenul de depunere a actelor este de 30 de zile de la data publicării acestui anunț, în Buletinul Oficial al R.S.R.

Concursul se va ține la sediul Institutului politehnic din Brașov și se va desfășura în conformitate cu prevederile legii sus-menționate.

ANUNȚ

Promoția 1945 a Școlii normale de băieți din Bacău organizează întîlnirea de promoție la 25 de ani pe data de 19 decembrie 1970. Colegii sînt rugați să se adreseze lui Niculescu Radu, Hemeiuși, Bacău.

IMPORTANT!

REVISTA „LUMEA“

Anunță cititorii că a început reînnoirea abonamentelor pentru anul 1971.

Abonați-vă din timp și pe termene cît mai lungi, pentru a vă asigura continuitatea în primirea publicației.

Prețul unui abonament :

— anual	**104 lei**
— pe șase luni	**52 „**
— pe trei luni	**26 „**

Abonamentele se fac prin oficiile și agențiile P.T.T.R., factorii poștali și difuzorii de presă din întreprinderi și instituții.

Structura anului universitar 1970-1971

Ținînd seama de structura stabilită pentru anul universitar 1969/1970 și în vederea adaptării acestei structuri la actualul an universitar Ministerul Învățămîntului aduce la cunoștință următoarele :

a) cursurile semestrului I la învățămîntul de zi și seral vor dura pînă la 30 ianuarie 1971, cu o vacanță de iarnă între 20 decembrie 1970 și 3 ianuarie 1971 ;

b) între 31 ianuarie și 15 februarie 1971 se va desfășura sesiunea de examene, iar perioada dintre 16—24 februarie va fi afectată pentru odihnă ;

c) studenții care doresc vor putea susține între 1 și 24 februarie și examene parțiale pe baza opțiunilor depuse la decanat pînă la 15 ianuarie ;

d) cursurile semestrului II vor începe la 25 februarie și se vor încheia la 29 mai 1971 ;

e) sesiunea de examene din vară se va organiza între 30 mai și 29 iunie, iar cea din toamnă în luna septembrie 1971.

Datele de mai sus, precum și unele modificări survenite în structura unor ani de studii au fost comunicate instituțiilor de învățămînt superior.

Formații corale fruntașe

De curînd, pe scena Ateneului Român, douăsprezece dintre formațiile corale fruntașe la primul festival zonal al cororilor de amatori de la orașe și sate — ediția 1970 — au prezentat un concert de o înaltă ținută artistică. Am avut prilejul să remarcăm prezența în concert, cu un repertoriu ales și a două formații corale ale sindicatelor din învățămînt : corul mixt al sindicatului învățămînt din Craiova, dirijat de Alex. Racu, premiat cu trofeul „Ciprian Porumbescu“ și corul feminin de cameră al sindicatului învățămînt din Timișoara, dirijat de Mircea Idvoreanu, premiat cu trofeul „Gheorghe Dima“.

Concertul a fost precedat de festivitatea de decernare a premiilor obținute de formațiile corale de la orașe și sate participante la festivalul zonal. Alături de aceste două formații corale, prezente în concert, a mai fost premiat, cu trofeul „D. Gh. Kiriac“, corul mixt al sindicatului din învățămînt din Tîrgoviște (dirijor Valeriu Dumitrescu) și au primit placheta, diploma și insigna festivalului corul mixt al sindicatului învățămînt Slatina (dirijor Mircea Albotă), corul mixt al sindicatului învățămînt Ploiești (dirijor Gh. Fronoiu), corul mixt al sindicatului învățămînt Rm. Vîlcea, (dirijor Ion Ionescu), corul mixt al sindicatului învățămînt Oradea (dirijor Romulus Botto) și corul mixt al sindicatului învățămînt Baia Mare (dirijor Eleonora Sabău).

B. N.

Expoziție de pictură Rădești

Sala de expoziție a Casei corpului didactic din București găzduiește din nou o manifestare colectivă a perseverentului mănunchi de dascăli-plasticieni reuniți în cenaclul artelor frumoase „Ion Andreescu“. De data aceasta expoziția are o semnificație aparte. În timpul vacanței de vară profesorii de desen și-au stabilit tabăra de creație în comuna argeșeană Rădești, răspunzînd astfel și invitației primite din partea unor intelectuali originari de pe aceste meleaguri.

Rodul muncii lor creatoare a fost expus în august chiar la Rădești. De remarcat că o bună parte din creațiile realizate au fost dăruite pentru alcătuirea la Rădești a unei colecții de artă.

O acțiune meritorie

În fiecare an, la sfîrșitul lunii noiembrie, la Liceul „Aurel Vlaicu“ din Capitală se organizează o festivitate care marchează data înființării liceului, precum și data nașterii celui al cărui nume îl poartă școala. Ca la toate festivitățile de acest gen, are loc de obicei un spectacol artistic la care participă elevi, părinți, cadre didactice, foști elevi.

În acest an, însă, festivitatea a avut un caracter deosebit. Anume, ea a prilejuit prezentarea unor comunicări ale membrilor cercurilor de elevi din școală. Totodată, tinerii fizicieni, biologi, chimiști și matematicieni au făcut demonstrații și experiențe în măsură să ilustreze cunoștințele științifice moderne pe care și le-au însușit.

Inscrisă în preocupările mai largi ale colectivului didactic de a cultiva în rîndurile elevilor spiritul de cercetare aplicativă și pasiunea pentru tehnică, atît de strălucit ilustrate de Aurel Vlaicu, manifestarea anuală a acestui liceu (director prof. N. Ionescu) se înscrie ca o acțiune meritorie.

Proiectele „Naturii“ pentru anul 1971

În anul 1971, revista „Natura“ va publica materiale sintetice din domeniul zoologiei, botanicii, fiziologiei animale și vegetale, geneticii, biochimiei, biofizicii, hidrobiologiei, microbiologiei, biologiei generale, precum și materiale metodice privind predarea științelor biologice în școlile generale și licee.

Pentru a vă asigura colecția completă, preferați abonamentele pe un an.

O revistă pentru toți profesorii

Prin profilul său actual, revista „Învățămîntul profesional și tehnic“ este o revistă pentru toți profesorii din toate categoriile de școli. În anul viitor, aceștia vor găsi tratate în paginile ei aspecte complexe privind pregătirea practică a elevilor, tehnologia învățămîntului modern, tineretul contemporan și educația etc.

În fiecare număr va fi prezentă rubrica „Orientare școlară și criterii de orientare profesională“. De asemenea vor fi publicate articole teoretice, opinii, schimburi de experiență, monografii profesionale, profesiograme etc

Pentru a cunoaște aceste probleme calea cea mai sigură este abonamentul la revista „Învățămîntul profesional și tehnic“. Prețul unui număr este de 4 lei iar al unui abonament anual 48 lei.

Pînă la 18 decembrie a.c. se mai pot efectua abonamente pe un an.

Strategiile euristice

Gîndirea umană nu acționează oricum, ci dispune de anumite scheme de acțiune (cu un caracter mai mult sau mai puțin organizat), de planuri sau programe de acțiune. În rezolvarea oricărui tip de probleme sîntem în căutarea unui traseu care să ne conducă la soluție. Cînd un elev are de efectuat o operație aritmetică determinată, de exemplu o împărțire, el nu cunoaște rezultatul decît după ce calculele au fost terminate. Deși rezultatul nu este dinainte cunoscut (aceasta este necunoscuta problemei), traseul care trebuie parcurs pentru determinarea acestui rezultat este cunoscut. Așadar, planul sau programul de acțiune este cunoscut.

Americanii G. A. Miller, E. Galanter și K. H. Pribram [1]) demonstrează că planurile pot fi sistematice sau euristice. Ei vorbesc de un **plan sistematic** în cazul în care explorarea poate acoperi toate aspectele posibile, într-un mod „sistematic". Iar în cazul în care explorarea selecționează numai unele posibilități, unele căi, economisind astfel efortul și timpul cheltuit — este vorba de un **plan euristic.**

Orice plan de rezolvare comportă o linie directoare, adică aspectul de ansamblu al conduitei și aceasta reprezintă **strategia.** Planul cuprinde însă și un șir întreg de detalii care formează elementele **tactice** ale planului. Menționăm că sub influența ciberneticii, care aduce în prim plan problemele programării (informațiilor și operațiilor gîndirii), Jerôme S. Bruner [2]) a introdus în studiul activității intelectuale conceptul de **strategie.** Aceasta reprezintă modelul preliminar de soluționare de care depinde întreaga desfășurare a procesului de gîndire. Cu alte cuvinte, strategia este un procedeu ipotetic pe care-l alegem dintr-o multiplicitate de procedee posibile. Fiecare strategie este un gen de program de pași, învățat de rezolvitor sau inventat de el la nevoie.

Ca și planul, strategia de rezolvare poate fi sistematică sau euristică. **Strategia sistematică** presupune o inventariere exhaustivă a situațiilor posibile. O asemenea cale este riguroasă, dar foarte neeconomică și neatrăgătoare. De cele mai multe ori este inutilizabilă chiar în situații foarte simple, din cauza numărului imens de alternative. Pentru a ilustra ineficiența strategiilor sistematice, matematicianul A. M. Turing a arătat că în procesul soluționării sistematice a unei enigme constînd din schimbarea unor patrate care trebuie aranjate într-un anumit mod ar trebui luate în considerare nu mai puțin de 20 922 789 888 000 de aranjamente. Lucrîndu-se continuu zi și noapte și inspectîndu-se o singură poziție pe minut, procesul ar dura circa 4 milioane de ani.

În cazul cînd explorarea selecționează numai unele trasee imaginabile, economisind astfel încercările, avem de a face cu o **strategie euristică.** Selecția se realizează după criterii de economicitate, plauzibilitate, asociație, simetrie etc., pornindu-se de la experiența de cunoaștere a rezolvitorului [3]). Jucătorul de șah adoptă o asemenea strategie simplificată, economică, în care intervine un coeficient de incertitudine, de ghicire, de intuiție.

Strategiile euristice sînt necesare în gîndire pentru că în rezolvarea de probleme nu se poate adopta întotdeauna o metodă riguroasă, sistematică și completă în același timp. Trebuie să intervină ingeniozitatea, care implică de obicei un cuantum de risc, de hazard, de imprevizibil. Dar chiar în aceste condiții, în rezolvarea unei probleme ne servim totuși de anumite reguli generale, foarte elastice, ajustabile la condițiile concret-determinate ale situației, cu un coeficient mărit de variabilitate. Asemenea reguli reprezintă la un loc o strategie euristică.

În cele ce urmează vom da exemple de strategii euristice care pot fi utilizate în mod curent în procesul instructiv-educativ. **Analogia** este un raționament de gen euristic care sugerează posibilitatea unei comunități de structură, unde nu observăm inițial decît o asemănare exterioară. Analogia este propriu-zis o deducție fondată pe o inducție prealabilă. Un element esențial al imaginației creatoare este facultatea de a gîndi prin analogie, adică prin asemănare parțială și adesea accidentală.

Legat strîns de analogie este un alt procedeu euristic, denumit **transferul analogic,** adică transpunerea metodei de soluționare de la o problemă la alta analogă.

Un procedeu cu caracter euristic larg răspîndit actualmente în școală este **procedeul modelării.** La baza modelării stă analogia dintre model și original. Modelul este mijlocul sau procedeul simplificat care imită, în întregime sau în parte, caracteristicile esențiale ale unui sistem organizat. Din punct de vedere psihologic, modelele sînt formații mintale care constau din structuri intuitive controlate conceptual. Ele înlocuiesc, între anumite limite, aportul concretului prin dinamizarea, direcționarea și fertilizarea proceselor de gîndire. Mulajele, diagramele, schemele, hărțile modelează diferite fenomene reale într-o formă simplificată, accesibilă percepției și înțelegerii.

O altă strategie euristică este **„metoda micilor variații"** care constă în supunerea unui cîmp de evenimente la variații minime pentru a-i pune în evidență invarianții.

„Înstrăinarea" este, de asemenea, o metodă euristică. Ea se referă la cercetarea unui fenomen care a fost transpus într-un context diferit decît cel originar.

Tot procedeu euristic este și **rezolvarea unei probleme complicate prin rezolvarea unei probleme înrudite mai simple** (de exemplu, modul cum „învață" animalele superioare sugerează unele concluzii pentru învățarea umană, cu toată deosebirea calitativă dintre ele). Caracteristicile structurilor mai simple pot sugera căi de abordare a structurilor mai complexe și permit, prin confruntare, detașarea unor aspecte **specifice** pentru cele complexe.

Alte exemple de procedee euristice sînt: metoda întregului și componentelor (iluminarea detaliului prin integrarea sa în ansamblu), selecția ipotezelor prin aprecierea plauzibilității lor, combinarea a două teorii, traducerea și recodificarea, „brainstorming"-ul (metodă prin care fiecare din membrii unui grup participant la o rezolvare de probleme expune într-o primă fază, rapid și laconic, ideile sale asupra căilor de soluționare), matricea de descoperire etc.

Întrebarea este **cum pot fi învățate asemenea strategii de către elevi?** În primul rînd, prin solicitarea eforturilor lor creatoare în rezolvarea independentă a problemelor. Dacă vrem să cultivăm creativitatea și inventivitatea este necesar să se formeze asemenea procedee euristice, ca cele schițate mai sus, pentru a le putea introduce în programele de învățămînt. Psihologia a demonstrat că ceea ce numim creativitate este **o formațiune sintetică a personalității** cu o structură complexă, care unifică motivația și orientarea specifică, imaginația constructivă și inteligența [4]). Originalitatea, ca notă definitorie a creativității, poate fi **convergentă** (stabilirea de noi relații între laturile interne ale obiectului) sau **divergentă** (combinarea interobiectuală). Ultima este superioară față de prima întrucît presupune un spațiu mai larg de posibilități. Modul de abordare personal, original al problemelor poate fi generalizat, astfel încît să se cristalizeze ca o trăsătură de personalitate a individului creator. În acest caz, experiența este organizată și clasată după criterii de valoare, implicînd deja strategii creative.

Strategiile euristice pot fi încadrate alături de învățarea prin descoperire, creativitate, problematizare etc. în **pedagogia invenției** — care studiază educarea capacității de inventivitate a elevului — întrucît este indiscutabil că elevul își poate perfecționa prin exercițiu capacitatea de invenție dacă **se are** în vedere dezvoltarea unei motivații adecvate. O astfel de motivație se exprimă în interesul pentru rezultat și pentru găsirea unor mijloace optime de rezolvare.

Avînd în vedere unitatea dintre deprindere și creație în gîndire, latura euristică nu trebuie absolutizată în detrimentul algoritmilor, adică al regulilor, definițiilor, formulelor ca metode de lucru determinate. Algoritmii au o mare importanță, pentru că ușurează gîndirea în efortul ei creator. Într-un fel, bogăția algoritmilor reprezintă materia primă care este prelucrată în gîndirea creatoare.

În încheiere vreau să subliniez ideea că pedagogia invenției va progresa mult pe calea eficienței dacă pedagogii vor gîndi, vor cerceta și, mai ales, vor decide în ce măsură și cum pot fi folosite metodele euristice în predare.

ION MÎNZAT
cercetător științific
la Institutul de psihologie
al Academiei de științe sociale
și politice

[1]) G. A. Miller, E. Galanter, K. H. Pribram, Plans and the structure of behavior, Holt, Rinehart and Winston, Inc. 1966.
[2]) J. S. Bruner, J. Goodnow, G. Austin, A. Study of Thinking (New York : Wiley, 1956 ;
J. S. Bruner, Procesul educației intelectuale, Ed. științifică, 1970.
[3]) E. Fischbein, Arta de a gîndi, Ed. științifică, București 1968.
[4]) P. Popescu-Neveanu și Mihaela Roco, Cercetări privind factorii de creativitate, Analele Univ. București — Psihologie 1969, p. 103—114.

CONVENȚIE NERESPECTATĂ

Săptămînal, la concertele orchestrei Radiodifuziunii, aproape jumătate din sală este plină de elevi. Cînd îi văd acolo — stau de obicei în fundul sălii — am un sentiment de tainică bucurie și satisfacție. Din foarte multe motive și mai ales pentru că prea s-a spus și prea s-a acreditat părerea că tinerii se dau în vînt numai după muzica ușoară. Nu i-am întrebat niciodată de la ce școală sau din ce clase sînt. Știu numai că sînt elevi și asta e de-ajuns. Elevi care, așteptînd uneori zeci de minute în fața sălii „un bilet în plus", vin să asculte muzica lui Beethoven, Mozart, Ceaicovski. Haydn sau Chopin, să vadă un mare interpret sau un reputat dirijor. Două ore stau acolo, în sala inundată de acorduri, într-o desăvîrșită liniște. Sînt ore, clipe, de mare elevație spirituală, de autentice și vibrante trăiri, de incontestabilă și nemăsurată încărcătură etică și estetică.

Imi pare rău însă că nu pot pune punct aici, că trebuie să adaug ceva care umbrește întrucîtva faptul consemnat mai sus. Este vorba de vestimentație. De aspectul supărător pe care-l are îmbrăcămintea unor elevi. Nu poți veni la un concert oricum. Nu-i frumos, nu-i decent, nu merge să vii să-i asculți pe Beethoven în bluejeans roși, decolorați, cu genunchiere de piele neagră și cu o cămașă lălîie, descheiată pînă la curea, sau cu treningul și bascheții cu care ai fost după amiază pe terenul de sport. Și în această privință, a felului în care ne îmbrăcăm la un concert sau spectacol, există o convenție tacită, care trebuie respectată (și pe care, cred, diriginții ar trebui s-o aducă mai mult în atenția elevilor).

Din considerație, din respect pentru artă, pentru noi înșine.

M. ROBEA

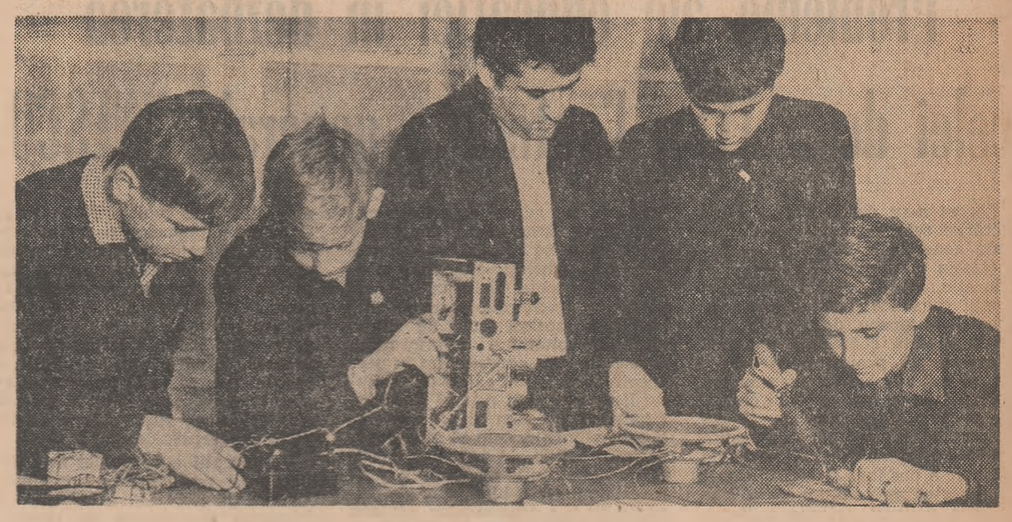

La cercul de radio de la Casa pionierilor din Reșița

O întrebare foarte serioasă: ce jucării oferim preșcolarilor?

Iată o întrebare cu foarte importante implicații în formarea și educarea copiilor, dar la care nu ne gîndim poate întotdeauna atunci cînd dăruim copiilor jucării. Am pus-o recent unor părinți, unor educatoare și unor conducători de întreprinderi specializate în acest domeniu. Ne-am referit în special la jucăria cu caracter tehnic, la jucăria care solicită capacitatea creatoare, fantezia, agilitatea copilului, care-i creează deprinderi de muncă, și îi dezvoltă îndemînarea.

Un prim răspuns, destul de concludent, l-am aflat vizitînd cîteva magazine cu jucării. Acum, în preajma sărbătorilor de iarnă, acestea cunosc o afluență deosebită. Nu e părinte, nu e bunic, unchi sau mătușă care să nu treacă pe aici în căutarea unei jucării. „Magazinul copiilor" (oare nu i se poate găsi alt nume, mai propriu copilăriei, care să spună ceva?) a îmbrăcat haine de basm. Abia reușim să ne strecurăm printre copii și cumpărători. Încercăm să aflăm preferințele. Se cer mașini, cu sau fără cheițe, avioane, multe foarte multe păpuși, animale. Intrăm în vorbă cu cîțiva cumpărători, cu copii.

— Dv. ce vreți să cumpărați?

— Știu eu, ce-o fi, jucărie să fie.

— Pe dv. ce vă interesează?

— Un joc demontabil, de asamblare, dar nu găsesc. Îl caut de multă vreme.

La un raion o femeie cere necăjită o trusă de lucru.

— Am o fetiță și vreau să-i iau ceva instructiv. Nu găsesc nimic niciodată. Păpuși are destule.

— Tu ce-ai vrea să-ți cumpere tata?

Puștiul știe de mult ce vrea și răspunsul vine prompt:

— Un tren cu multe vagoane care să le fac să umble.

— Dar tu?

— Un autobuz cu dormire sus și jos.

— Eu vreau o jucărie pe care s-o fac și s-o desfac.

Copiii știu ce vor. Părinții știu însă mai puțin ce trebuie să le cumpere. Unii cumpără orice (dacă e posibil ceva solid, care să reziste), n-au în privința aceasta nici un reper, nu fac nici o selecție, considerînd că jucăria nu-i ceva serios, „e de joacă". Mamele caută mai ales păpuși cu păr lung și ochi mișcători, pe care să le pună pe „studio" drept bibelou. Se caută mai rar jocuri și jucării cu caracter tehnic, piese din metal, lemn sau material plastic care se pot monta și demonta. La funcția educativă a jucăriilor, la rolul lor în formarea deprinderilor prea puțini părinți se gîndesc.

Ce oferă comerțul? Rafturile sînt pline de jucării, e drept, dar jucăria tehnică, jocul tehnic se găsesc rar. Sînt cîteva astfel de jocuri destul de interesante și instructive — bunăoară „Pionier constructor 1" și „Pionier constructor 2", „Micul arhitect", „Micul dulgher", „Micul timplar" sau „Micul radioamator" — dar nu li s-a făcut reclamă și se produc în cantități cu totul insuficiente.

Am vizitat și cîteva grădinițe de copii. Nimic de zis, mai toate sînt pline de jucării. Predomină animalele, cuburile, tuburile de plastilină de modelat. Întrebăm dacă se folosesc jocurile amintite mai sus, foarte indicate pentru copiii preșcolari. Cîteva educatoare n-au auzit de existența lor, altele le cunosc dar nu le au în inventarul grădiniței („pentru că sînt scumpe", „pentru că nu se găsesc" pentru că au multe piese și copiii le pierd etc.). În două grădinițe numai cea din cartierul Drumul Taberei și a Fabricii de confecții și tricotaje din Militari, am găsit cîteva jocuri tehnice „Multicomb", „Combină", „Plasticomb" și „Pionier constructor"), pentru care copiii manifestau un deosebit interes.

Am vorbit despre această problemă cu **Florica Andreescu,** cercetător principal la Institutul de științe pedagogice. „Grădinițele — ne-a spus interlocutoarea noastră — ignorează aproape cu totul folosirea jocurilor tehnice în activitatea cu preșcolarii. Este adevărat, în momentul de față sînt destul de puține astfel de jocuri, dar nici acestea nu sînt folosite de educatoare, nu sînt valorificate cît trebuie în scopul educării copiilor. Multe educatoare nu au înțeles încă rolul deosebit pe care îl are în viitoarea pregătire a copilului jocul tehnic, jocul de construcție. În grădinițe mai dăinuie mentalitatea greșită că important este doar să ocupi timpul copilului, indiferent cu ce l-ai ocupa și să-l supraveghezi să nu strice jucăriile sau să nu se lovească cu ele — și atîta tot. Este desigur mai comod așa, dar în detrimentul dezvoltării copilului. Trebuie să recunoaștem însă că și îndrumarea care s-a dat educatoarelor a avut carențe în această privință. Programa existentă, folosită de aproape zece ani, prevede puține activități cu jocuri tehnice și nu dă nici un fel de indicații metodice pentru realizarea lor".

Lucrurile nu mai pot merge însă așa. Jocurile, jucăriile sînt chemate să îndeplinească neapărat funcția de a-l pregăti pe copil pentru activitatea viitoare. Și aceasta înseamnă că el trebuie deprins de mic cu munca fizică — firește pe măsura vîrstei sale — că trebuie să-i creăm deprinderi elementare și să-i formăm, din primii ani de viață o mentalitate practică. Avem datoria să-l punem în fața unor aparate simple, să-l învățăm să mînuiască o cheie, un șurub, o foarfecă etc. Or, grădinițele constituie cadrul cel mai adecvat în acest scop. Am întrebat-o pe tovarășa Andreescu ce a întreprins sectorul respectiv al Institutului de științe pedagogice pentru a da o asemenea orientare activității din grădinițe.

— Mai întîi — ne-a răspuns aceasta — o cercetare pe tema dezvoltării psihice a copiilor prin jocurile tehnice de construcție. Efectuată pe colective mari de copii, această cercetare ne-a convins pe deplin că, începînd chiar de la vîrsta de 3 ani copiii manifestă un deosebit interes față de activitatea care-i solicită, că sînt atrași mult mai mult de jocul în care au ceva de realizat, de o jucărie pe care o pot face și desface ei folosind o seamă de mici unelte, decît de celelalte jocuri, practicate de obicei în grădinițe. Pornind de la această concluzie noul proiect de programă — experimentat pînă acum într-o sută de grădinițe — acordă deosebită atenție acestui gen de jocuri, oferind educatoarelor diverse scheme și indicații de folosire a diferitelor jocuri tehnice și de construcție.

Am discutat și cu reprezentanții unor întreprinderi. La „Metaloglobus", unde se produc jocurile „Pionier constructor", atît de solicitate, am găsit o deosebită preocupare pentru această problemă. Inginerul șef **Gheorghe Ion** ne-a informat că în anul viitor întreprinderea va produce cîteva jocuri de montaj. Unul va prezenta trei caroserii de limuzine („Dacia" 1100 și 1300 și „Fiat" 124), copilul putînd monta singur pe un șasiu întreg mecanismul și sistemul de rulare. Altele vor înfățișa autovehicule de șantier (camion, troiler cu macara și betonieră), avioane demontabile etc.

— Dar — a observat ing. Gheorghe Ion — nu-i de ajuns ca noi să le realizăm. Comerțul trebuie să facă o mult mai serioasă propaganda acestor jocuri. Organizațiile comerciale trebuie să lărgească spațiile afectate jucăriilor, să organizeze platforme pentru demonstrații prin care să atragă cumpărătorii, să-i convingă de valoarea instructivă.

Ne-am mai gîndit la un lucru — a continuat ing. Ion. În definitiv, noi facem jucăriile pentru copii. Ei sînt beneficiarii produselor noastre și nu i-am întrebat niciodată pînă acum ce preferințe au, cu ce-ar dori să se joace, ce-ar dori să construiască. Vrem deci ca în cel mai scurt timp să efectuăm o serie de teste. Să ne întîlnim aici, sau în grădinițe cu copiii, să le prezentăm o serie de prototipuri de modele și să-i întrebăm dacă le plac sau nu și de ce. Și încă ceva. Știu că la Palatul pionierilor și la casele de pionieri, în cercurile de elevi, în atelierele unor școli, se produc multe lucruri intersante. Ce se face pînă la urmă cu toate acestea? Unele sînt prezentate la expoziții, dar apoi rămîn uitate. Cred că întreprinderile care fabrică jucării pot colabora foarte bine cu aceste cercuri. Eu, bunăoară, vreau să propun unor cercuri să cooperăm în producerea de jucării pentru cei mici. În cercuri se pot face o mulțime de piese mici care intră în componența unor jucării. Se pot executa chiar jucării complete. Să-i învățăm pe elevi să le facă. Îi vom invita la noi în întreprindere, le vom arăta cum se lucrează, îi vom pune în legătură cu proiectanții, cu maiștrii, cu inginerii.

În încheiere dorim să subliniem încă odată ceea ce spuneam la începutul acestei anchete. Anume că jucăria tehnică, jocul tehnic, trebuie considerate ca un mijloc important de educare pentru muncă a copiilor, o cale care îi apropie pe copii de viitoarea activitate practică, de preocupările viitoare.

MONICA VERDEȘ

Rolul organizației de partid în creșterea eficienței activității școlare (II)

(Urmare din pag. 1-a)

urmărit și studiat această muncă — desprinderea unor concluzii și luarea în adunarea generală a unor hotărîri care apoi sînt aduse la cunoștința consiliului pedagogic este de asemenea o metodă folosită cu bune rezultate de majoritatea organizațiilor de partid din școli.

Nu trebuie pierdut din vedere că realizarea unui control politic eficient cere ca în centrul activității să se afle problemele de bază ale procesului de învățămînt. Organizația de partid trebuie să ofere tuturor comuniștilor posibilitatea de a cunoaște stadiul îndeplinirii diferitelor obiective, să-și spună părerile în legătură cu o latură sau alta a activității profesionale sau politice, să dea unele sugestii sau să facă diferite propuneri. Acest lucru capătă o importanță și mai mare dacă avem în vedere că majoritatea directorilor de școli, unii șefi de catedră, comandanți de pionieri etc., care sînt membri de partid, iau act atît de părerile exprimate cît și de hotărîrile adoptate de adunarea generală, care devin obligatorii pentru ei. Adunările de dări de seamă au arătat că acțiunile întreprinse pe linia politică trebuie coordonate cu acțiunile profesionale în așa fel încît toți factorii de răspundere din școli să-și dea o contribuție crescîndă la rezolvarea principalelor sarcini ale instrucției și educației elevilor.

Atunci cînd în desfășurarea muncii se observă anumite greutăți, se manifestă unele lipsuri, biroul are datoria să inițieze, împreună cu conducerea școlii, formarea unor colective care, analizînd cauzele acestor lipsuri, să propună măsurile care se impun pentru remedierea lor. Aceasta înseamnă că organizațiile de partid trebuie să-și formeze un stil de muncă operativ, să intervină prompt, cu hotărîre, ori de cîte ori este cazul, să atragă în colectivele ce se alcătuiesc pe linie de partid pentru efectuarea unor controale și pe membrii conducerii școlii, unii șefi de catedră etc., astfel încît ei să fie puși în situația de a participa la principalele acțiuni ce se organizează pentru traducerea în viață a hotărîrilor de partid și de stat.

Creșterea răspunderii organizațiilor de partid din școli pentru îmbunătățirea continuă a muncii de instruire și educare a elevilor, pentru formarea multilaterală a acestora în vederea integrării lor în viața socială, determină și o creștere a preocupărilor pentru găsirea și folosirea celor mai adecvate mijloace și metode de predare ținînd seama de specificul școlii, de condițiile pe care le oferă ea.

În urma măsurilor luate de Comitetul Central al partidului nostru pentru îmbunătățirea activității organizațiilor de pionieri și U.T.C. și a dreptului de control acordat, organizațiile de partid din școli și-au intensificat controlul asupra conținutului acțiunilor organizate de tineret, Plenara C.C. al P.C.R., din 1 decembrie 1967 privind îmbunătățirea muncii educative în rîndul tineretului a întărit atribuțiile și răspunderile organizațiilor U.T.C. și de pionieri din școli în organizarea întregii activități și a deschis calea unei mai largi angajări a activității proprii a elevilor, a eforturilor și inițiativelor personale. Întreaga activitate organizată cu elevii oferă un bogat potențial formativ, pe care organizația de partid trebuie să-l valorifice prin controlul și sprijinul permanent acordat organizațiilor de tineret.

Controlul și sprijinirea acestor activități cu tineretul se pot realiza în forme variate. Astfel, biroul organizației de bază consultă planurile de activitate ale organizațiilor de tineret și sprijină realizarea lor prin stimularea comuniștilor la îndrumarea sistematică și eficientă a tineretului școlar. De asemenea biroul asigură o informare politică operativă, pentru a-i sprijini pe elevi în înțelegerea diferitelor evenimente, a conținutului și semnificației diferitelor documente și hotărîri de partid și de stat. Este indicat ca îndrumătorul U.T.C. sau comandantul de pionieri să prezinte informări în fața biroului organizației de partid sau a adunării generale, dezbaterile finalizîndu-se în măsuri de îmbunătățire și în urmărirea îndeplinirii acestora. De asemenea, este bine ca secretarul și alți membri ai biroului să participe la adunările generale ale organizației U.T.C. și la diverse acțiuni cultural-educative inițiate de aceasta. Biroul organizației de partid este chemat să acorde o atenție deosebită dezbaterilor purtate de uteciști și pionieri pe teme de etică, să stimuleze opinia sănătoasă a colectivului școlar împotriva tuturor manifestărilor negative. Se cere ca organizația de partid să sprijine în mai mare măsură organizațiile U.T.C. și de pionieri în realizarea unui dialog cît mai activ și eficient cu elevii.

O sarcină importantă a organizației de partid este și aceea de a spori contribuția sindicatelor din școli la finalizarea obiectivelor centrale ale învățămîntului și ale activității cultural-științifice din țara noastră. Sindicatele trebuie sprijinite îndeosebi în preocupările pe care le au în ceea ce privește perfecționarea profesională a cadrelor didactice, stimularea receptivității lor față de nou, informarea lor asupra recentelor cuceriri din domeniul specialității pe care o predau și a pedagogiei, prezentarea și susținerea în condiții optime a examenelor de grad, cuprinderea în cursuri postuniversitare, participarea la simpozioane, sesiuni științifice, la publicații de specialitate, organizarea unor expoziții de creație ale cadrelor didactice etc. În același timp organizațiile de partid din școli pot sprijini organizațiile sindicale în înlesnirea legăturilor dintre școală și producție, nu numai prin activitatea la clasă sau extrașcolară, ci și prin legătura cu sindicatele din întreprinderi în scopul organizării activității tehnico-productive a elevilor și al susținerii unor lectorate pedagogice pentru părinții din întreprinderi în scopul stimulării interesului acestora față de pregătirea practică a copiilor lor. Un alt capitol foarte important al muncii organizației sindicale în care este necesară îndrumarea acesteia de către biroul organizației de partid îl constituie acțiunile ce vizează întărirea disciplinei personalului didactic, prevenirea abaterilor, crearea unei opinii colective de masă împotriva comportării incompatibile cu etica de educator. Controlarea și sprijinirea organizației sindicale de către organizația de partid din școală în vederea îndeplinirii acestor obiective se poate realiza prin informarea biroului sau adunării generale asupra diferitelor aspecte ale muncii sindicale, prin stabilirea unor măsuri concrete și urmărirea îndeplinirii lor, prin desemnarea unui membru al biroului (locțiitorul) care să sprijine permanent munca organizației sindicale.

Afirmarea permanentă a rolului conducător al organizațiilor de partid în școli reprezintă o garanție a ridicării calitative a muncii de instruire și educare a elevilor, un element mobilizator a întregii activități școlare.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI
BAIA-MARE

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

I. FACULTATEA DE ȘTIINȚE NATURALE

— Conferențiar poziția 2 de la catedra de științe naturale și agricole, disciplina Botanică sistematică.

Candidații la concurs vor depune, în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunț în Buletinul oficial, la secretariatul rectoratului Institutului pedagogic din Baia Mare, str. Victoriei 76, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea nr. 6, privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicat în Buletinul oficial, partea I, nr. 33 din 15 martie 1969, și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84 539/1969.

Concursul se va ține la rectoratul Institutului pedagogic Baia Mare la 2 luni de la data publicării acestui anunț în Buletinul oficial.

Informații suplimentare se pot obține la rectoratul institutului, telefon 13 878.

Probleme ale educației în dezbaterea celei de a XVI-a Conferințe generale UNESCO

Recent s-au desfășurat la Paris lucrările celei de a XVI-a Conferințe generale a UNESCO — Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură. În scopul consolidării și adîncirii cooperării europene, delegația română la această conferință generală a propus un proiect de rezoluție care a fost aprobat în unanimitate, confirmîndu-se încă o dată climatul propice de colaborare și cooperare al acestui for internațional. Votul unanim al Conferinței generale a pus încă o dată în lumină justețea principiilor care stau la baza politicii externe a Republicii Socialiste România.

Cea de a XVI-a Conferință generală UNESCO și-a propus să dezbată proiectul programului său de activitate și proiectul bugetului pe anii 1971—1972. Aceste două proiecte sînt indisolubil legate între ele, primul fiind asigurat, din punct de vedere financiar, de cel de al doilea, prin contribuția statelor membre.

Deoarece în prezent mai există state în care dreptul la educație nu s-a tradus în realitate pentru toți oamenii, Conferința a considerat necesar să înceapă dezbaterile sale cu această problemă fundamentală. În rezoluția pe care a votat-o în această problemă se cere UNESCO-ului să-și intensifice eforturile pentru transformarea dreptului la educație în realitate în toate țările membre.

Una dintre acțiunile îndreptate spre realizarea în fapt a dreptului la educație este lichidarea analfabetismului. După cum se știe acest flagel nu a fost încă lichidat pe plan mondial. UNESCO a semnalat că în lume mai există încă 783 de milioane de neștiutori de carte și a apelat la toate țările membre să sprijine acțiunea de alfabetizare.

Educația permanentă a constituit problema de cea mai largă perspectivă care a preocupat Conferința generală. În dezbaterile ei s-au confruntat concepții diferite, s-au formulat opinii și sugestii. În unanimitate s-a ajuns la părerea că educația permanentă nu trebuie să însemne o prelungire a sistemului de educație, ci să îmbrace forme foarte diverse, prin care individul să fie influențat în tot cursul vieții sale.

S-a subliniat că înfăptuirea măsurilor cerute de realizarea în practică a educației permanente presupune înlocuirea concepției tradiționale pe care se bazează sistemele de educație cunoscute și aplicate în toate țările cu o nouă concepție, modernă, care să țină seama în același timp de ritmul creșterii volumului de informații, de accelerarea acestui ritm în perspectivă, de faptul că învățămîntului îi va reveni în primul rînd sarcina să învețe oamenii cum să gîndească științific, cum să selecționeze informațiile de care au nevoie. Această concepție nouă presupune o reexaminare a planurilor de învățămînt și a programelor școlare, operație foarte dificilă întrucît se cere un efort considerabil pentru eliberarea pedagogiei din strînsoarea concepției tradiționale.

În dezbaterea acestei probleme foarte importante și-a adus contribuția și delegația română conferința înscriind propunerea noastră, privind intensificarea și aprofundarea studiilor de ergonomie a învățămîntului printre temele prioritare de cercetare recomandate statelor membre. Acest domeniu nou de cercetare ergonomică indicat de delegația română a fost privit cu deosebit interes de toate delegațiile.

Conferința generală a invitat statele membre să dezvolte colaborarea în scopul schimbului de idei, de experiență în domeniul educației permanente și al aspectelor teoretice și practice, alocînd fonduri mai importante diferitelor forme de educație în cadrul amplei acțiuni privitoare la educația permanentă.

În cadrul dezbaterilor s-a acordat un deosebit interes problemelor legate de elaborarea și introducerea în procesul de învățămînt a celor mai noi tipuri de material didactic și a mijloacelor moderne de comunicație.

Conferința a dezbătut și unele probleme ale învățămîntului superior hotărînd să studieze principalele aspecte de organizare sau de ordin pedagogic și instituțional care se pun în acest domeniu, să încurajeze și să faciliteze dialogul și discuțiile în cadrul instituțiilor respective să încurajeze experimentarea diferitelor modele de studiu universitar, să difuzeze informații în acest domeniu, colaborînd cu organizațiile internaționale competente, să se preocupe de stabilirea comparabilității și echivalării internaționale a diplomelor și certificatelor etc. În contextul acțiunilor de modernizare a învățămîntului superior, Conferința generală a aprobat organizarea în 1972 a unui Centru european de învățămînt superior al UNESCO. Delegația țării noastre, luînd prima cuvîntul, a susținut cu căldură înființarea acestui centru, părerea sa în această privință fiind susținută la rîndul ei, de numeroase delegații.

Vii discuții s-au purtat în legătură cu problemele tineretului, Conferința generală a hotărît ca UNESCO să continue să promoveze orientarea spre o mai bună cunoaștere a problemelor tineretului, să ajute statele membre și organizațiile neguvernamentale în găsirea mijloacelor de natură să sporească participarea tineretului la înnoirea metodelor de educație, la difuzarea științei și la dezvoltarea culturii.

Un loc important l-au ocupat în cadrul dezbaterilor conferinței planificarea educației, modul de proiectare a construcțiilor școlare în lumina cerințelor unui învățămînt modern etc. Amintim, de asemenea, faptul că s-a hotărît să se continue acțiunile de asistență morală și materială acordată unor mari organizații științifice internaționale neguvernamentale. În această categorie se include și Asociația internațională de studii sud-est europene, organizație științifică înființată cu șapte ani în urmă, pe baza inițiativei României. Pe de altă parte în cooperare cu Comisia economică O.N.U. pentru Europa și cu autoritățile române, se va realiza un studiu în vederea organizării unui centru european și internațional de studii și de pregătire în domeniul cercetării operaționale aplicate la problemele sociale și economice.

În încheierea celei de a XVI-a sesiuni a Conferinței generale UNESCO, participanții au dat o înaltă apreciere realizărilor obținute în primul Deceniu al dezvoltării 1961—1970 și în cadrul Anului internațional al educației — 1970, propunîndu-se ca anul 1980 să fie proclamat al doilea An internațional al educației încheind cel de-al doilea Deceniu al dezvoltării, 1971—1980.

Conf. dr. PETRE BURLOIU

Cercetări într-unul din laboratoarele de fizică ale Universității din Moscova

Treapta fundamentală a unei ample reforme de modernizare

ANTONINA GHEORGHIEVNA GRIPKOVA, vicepreședinte al Academiei de științe pedagogice a U.R.S.S., profesor la Institutul pedagogic din Moscova, este autoarea a peste 80 de lucrări privind dezvoltarea psihică, formarea biologică și integrarea socială a copiilor și coautoare la actuala reformă în curs de realizare a învățămîntului sovietic. Discuția pe care am purtat-o cu d-sa în pauza unui simpozion pedagogic desfășurat la Moscova ne-a permis să cunoaștem cîteva dintre principalele direcții de investigație ale cercetării pedagogice din Uniunea Sovietică.

— Academia de științe a Uniunii Sovietice — ne-a spus prof. dr. A. G. Gripkova — își concentrează în prezent întreaga atenție spre coordonarea cercetărilor legate de reforma învățămîntului, precum și spre perfecționarea metodelor de educație și instruire în școală. Acestea sînt în prezent principalele teme de care se ocupă.

— După cîte am putut constata din vizitele întreprinse în unele școli, reforma are în vedere în deosebi, în prezent, primele clase ale școlii generale.

— Într-adevăr, așa este. Se știe că așa-numita școală primară sau elementară, deși integrată unui învățămînt general cu o durată mai mare de studii, a constituit și constituie încă o unitate aparte de învățămînt, care s-a manifestat pînă în prezent printr-un grad deosebit de conservatorism. Decenii de-a rîndul, din considerente psiho-pedagogice nu pe de-a întregul întemeiate, ci susținute mai ales de îndelungate obișnuințe, reformele au ocolit școala elementară. Dar nu se poate construi edificiul unui învățămînt modern, trainic și armonios echilibrat, fără schimbarea proporțiilor și profunzimii fundației. Acest fapt a devenit clar în ultimul timp pentru tot mai mulți educatori sovietici. Totuși, pînă la definitivarea soluției pe baza căreia se întreprinde acum reforma învățămîntului elementar — a cărei principală trăsătură este reducerea duratei de studii la școala primară de la 4 la 3 ani — au fost necesare experimente destul de îndelungate și multilaterale.

— Ce caracterizează noua programă a învățămîntului primar?

— Destășurîndu-se pe parcursul a 3 ani de studii, această programă promeste de la principiul realizării unui învățămînt în care accentul să cadă pe calitate, în care de la primii pași elevii să fie învățați să gîndească, iar însușirea abilităților să aibă la bază nu deprinderi mecanice, ci învățarea conștientă. Această caracteristică principală cere să se asigure și o pregătire a învățătorilor astfel încît să se poată adapta noii programe. De asemenea, va fi nevoie să-i pregătim în mod adecvat pe copiii preșcolari, ca și pe elevii care trec în clasa a IV-a, în care predarea urmează să fie realizată de profesori specialiști.

— Spre ce anume probleme se concentrează în prezent atenția dv. de cercetător științific?

— Ca om de știință sînt în cel mai înalt grad interesată de multiplele aspecte ale coordonării influenței factorilor biologici și sociali care contribuie la formația psihică și fizică a copiilor. Soluțiile acestor probleme pe planul activității școlare se situează într-o măsură determinantă în sfera învățămîntului diferențial și a învățării prin participarea activă a elevilor la întreaga viață școlară.

— Cum poate stimula activitatea didactică și metodică o asemenea participare activă?

— Metodele de învățămînt cu adevărat active sînt cele care îl stimulează pe elev să facă mici descoperiri personale. De asemenea, problematizarea este și ea o metodă care solicită elevilor o activitate personală creatoare. Dar baza reușitei fiecărei noi metode o constituie nivelul de dezvoltare al mediului social înconjurător, mediul de informații și mediul școlar propriu-zis. Așa cum am mai arătat, în prezent marea majoritate a psihologilor, sociologilor, pedagogilor noștri sînt de acord că mediul actual de cultură constituie un factor favorizant în utilizarea unor metode de învățămînt active.

Discuție purtată de MIRCEA HERIVAN

O delegație a Ministerului Învățămîntului a vizitat Iugoslavia

O delegație a Ministerului Învățămîntului, condusă de ministrul Mircea Malița, a vizitat Iugoslavia în zilele de 3—10 decembrie, la invitația președintelui Consiliului Federal pentru învățămînt și cultură din R.S.F. Iugoslavia, Vukașin Miciunovici.

În timpul vizitei, ministrul român a fost primit de Mișo Pavicevici, vicepreședinte al Veceі Executive Federale a R.S.F. Iugoslavia. În cursul convorbirii purtate cu acest prilej, la care au asistat Vukașin Miciunovici, președintele Consiliului Federal pentru învățămînt și cultură și ambasadorul României în Iugoslavia, Vasile Șandru, au fost abordate probleme privind dezvoltarea formelor de cooperare în domeniul educației, școlii și învățămîntului universitar, relevîndu-se bunele rezultate obținute pînă în prezent pe acest tărîm. Ministrul român a avut, de asemenea, întrevederi cu reprezentanți ai conducerii învățămîntului din Croația, Slovenia și Serbia, e purtat convorbiri la Vecile Executive ale acestor republici și a vizitat universitățile din Belgrad, Ljubliana și Zagreb, școli profesionale, tehnice și diferite instituții de cultură iugoslave.

Testele — instrument de investigație psihologică

(Urmare din pag. 1-a)

— Este posibilă stabilirea unor măsuri prin care să se prevîntîmpine repetarea unor astfel de exagerări și erori?

— La Congresul internațional de psihologie aplicată, care va avea loc la Liège în iulie 1971, se vor căuta, pornind de la un material elaborat de unii psihologi elvețieni, criterii și mijloace de control științific al testelor și al difuzării lor. Se preconizează totodată să se înființeze, pe lîngă asociațiile naționale de psihologie din diferite țări, comisii care să aibă sarcina de a veghea ca testele—indispensabile prin calitățile lor de instrumente de cercetare — să-și păstreze caracterul riguros științific.

— Cum stau lucrurile în țara noastră?

— După hiatusul produs în utilizarea testelor și în cercetarea științifică din acest domeniu, în ultimii ani a apărut o cerință bruscă de psihologie în toate domeniile vieții sociale, dar mai cu seamă în industrie, în clinici, în învățămînt. S-au manifestat, ca urmare, două tendințe. Pe de o parte, dată fiind întreruperea determinată de criticile amintite, s-a recurs la teste vechi, elaborate acum 20 sau 30 de ani — care, firește, nu mai sînt corespunzătoare, fiind depășite de progresele înregistrate în știință în acest răstimp. Pe de altă parte s-a trecut, aproape spontan, la elaborarea sau la adaptarea de teste noi, dar într-un mod destul de neorganizat și fără suficiente garanții științifice în ce privește valoarea de instrument de investigație cît și aplicarea și interpretarea datelor. Secția de psihologie și pedagogie a Academiei de științe sociale și politice, împreună cu Asociația psihologilor din România, au considerat de aceea că este oportun să organizeze o dezbatere pe problema testelor, pentru a formula unele precizări privind valoarea și limitele lor. Această dezbatere a avut loc. Concluziile ei, dintre care unele au valoarea unor îndrumări concrete privind modalitățile de elaborare, aplicare și interpretare a testelor, vor fi publicate în „Revista de psihologie". Cu același prilej s-a hotărît să se înființeze, pe lîngă Asociația psihologilor sau pe lîngă Secția de psihologie-pedagogie a Academiei, o comisie de specialiști care să fie un for de îndrumare în acest domeniu și care, în același timp, să supravegheze modul de utilizare a testelor.

— Ce perspective atribuiți folosirii testelor în școală?

— Opinia mea este că, în școală, centrul de greutate trebuie să cadă mai puțin pe teste și mai mult pe observațiile pe care le pot efectua profesorii. Școala oferă profesorilor posibilitatea efectuării unor observații îndelungate asupra elevilor, într-un cadru de condiții variate și concrete, bine delimitate. Testul constituie un mijloc de cunoaștere rapidă, care poate fi realizată, să zicem, într-o oră sau în cîteva ore. De aceea se recurge de preferință la ele în acele împrejurări în care nu se pot efectua observații cu o mai largă desfășurare în timp și în condiții variate de viață. Bineînțeles însă cu observația că metoda de investigație psihologică nu poate fi operantă decît dacă este efectuată în mod științific, după criterii științifice.

— Ce criterii trebuie respectate pentru a asigura caracterul științific al utilizării metodei testelor în școală?

— Cred că în primul rînd este necesar ca profesorii care o folosesc să dispună de o fișă de observație și de îndrumări concrete cu privire la modul cum trebuie efectuată observația, cum trebuie consemnate rezultatele observației cum poate fi formulată, pe baza acestora, caracterizarea generală după un anumit ciclu de ani, după fiecare fază mai importantă a învățămîntului. Pînă acum s-a încercat elaborarea cîtorva variante ale unei astfel de fișe de observație. Recent, un colectiv alcătuit din membri ai Secției de psihologie și pedagogie a Academiei de științe sociale și politice și ai Comisiei de orientare școlară și profesională din Ministerul Învățămîntului a elaborat o asemenea fișă, pe care a prezentat-o ministrului. În elaborarea acestei fișe s-a urmărit ca prin utilizarea ei să nu fie supraîncărcați profesorii, să nu se facă apel la cunoștințe prea specializate de psihologie, să se prevină completarea ei formală.

Observațiile notate în fișe pot fi completate prin utilizarea testelor, care sînt de natură să contribuie la o mai bună orientare școlară și profesională și să asigure o mai bună selecție la admiterea în învățămîntul postgeneral. Din păcate, în momentul de față, indiferent de profilul școlii, probele concursurilor de admitere sînt cam aceleași și nu permit decît într-o mică măsură și cu destulă incertitudine depistarea aptitudinilor, intereselor și înclinațiilor elevilor pentru profilul școlii la care candidează. În prezent există tendința de a se ameliora concursurile de admitere. Pe măsură ce vor fi elaborate și se va extinde aplicarea lor, testele vor contribui neîndoielnic la această operație de ameliorare.

— Trebuie să înțelegem că e vorba de un proces de lungă durată?

— Nici o metodă științifică nu poate fi aplicată dintr-o dată, deci nici testele. Teste necesare învățămîntului sînt în curs de elaborare în diferite unități de cercetare și în cadrul comisiei de orientare școlară și profesională a Ministerului Învățămîntului. Se pune de asemenea problema adaptării unor teste din alte țări. (Nimănui în știință nu i se cere să reia de la început întregul drum pentru a ajunge la rezultate care sînt deja cunoscute). Dar însăși adaptarea testelor existente este un proces extrem de complex. Sînt mii și mii de teste pentru mii de profesii, pentru mii de aspecte specifice. Pe de altă parte, testele care cer anume cunoștințe sau rezolvări de probleme pot fi divulgate în procesul utilizării lor, ceea ce influențează rezultatele aplicării pe alte loturi de subiecți. De aceea sînt necesare numeroase variante echivalente de rezervă. E clar deci că, în aceste condiții, este nevoie de timp.

— Cum apreciați valoarea și limitele testelor?

— Testul nu poate fi considerat în nici un caz ca instrument unic de psihodiagnoză. Deseori el nu poate fi utilizat decît ca mijloc prealabil de cunoaștere, căruia trebuie să-i urmeze alte metode de investigație. Aș aminti, de exemplu, metoda clinică — metodă care presupune o discuție individuală cu subiectul, o cunoaștere mai aprofundată a antecedentelor lui — anamneza, utilizarea materialelor de observație — acolo unde a fost posibilă efectuarea unor observații mai atente și mai aprofundate. Dată fiind marea complexitate a psihicului omenesc, psihologii s-au convins că o cunoaștere aprofundată a acestuia, o diagnoză și o prognoză asupra lui nu se pot realiza cu șanse de succes numai printr-o singură metodă, deci nici numai prin metoda testelor, la care se recurge de multe ori cu ușurință din cauza aparentei sale simplități și accesibilități.

— Vă rugăm să vă referiți, în încheiere, la cîteva din erorile posibile în testare.

— Spre deosebire, să zicem, de relația dintre un cercetător din domeniul mineralogiei și obiectul său de cercetare, care este un obiect inanimat, relația dintre psiholog și subiectul său este o relație socială. Aceasta cere celui ce efectuează examenul psihologic să-și controleze foarte bine întreaga conduită, gesturile, cuvintele, pentru că cele mai mici modificări în comportamentul său, în conduita sa pot să dea o orientare sau alta atenției, ideilor, asociațiilor subiectului și să denatureze astfel rezultatele.

Foarte numeroase și extrem de dăunătoare sînt greșelile care pot fi comise în utilizarea neștiințifică a testelor. Se poate întîmpla ca oameni necompetenți să aplice teste care nu au fost reetalonate și validate pentru țara noastră, obținînd astfel o falsă diagnoză. Se mai poate întîmpla ca în decursul testării să nu fie respectate anumite condiții. De exemplu, se adună la un loc prea mulți subiecți, care nu pot fi supravegheați. Alteori, în sala în care se aplică teste unui grup de subiecți nu se asigură liniștea și disciplina necesare unui comportament normal. Dacă instrucțiunile privind folosirea unei baterii de teste nu sînt aplicate riguros și în condiții identice de către diferiți examinatori, rezultatele obținute nu pot fi considerate ca valabile. Preîntîmpinarea unor astfel de greșeli și a multor altora de același gen, care nu pot fi cuprinse aici, este prima măsură ce se cere luată înainte de a trece la aplicarea testelor.

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA"-IAȘI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

Facultatea de Matematică-Mecanică

— Profesor la Catedra de probabilități și matematici economice, disciplinele: Calculul probabilităților, Lingvistică matematică, poziția I B/2;

— Profesor la Catedra de geometrie și topologie, disciplinele: Geometrie analitică și elemente de algebră liniară, Capitole speciale de geometrie diferențială, Fundamentele geometriei, poziția III/3;

— Lector la Catedra de analiză matematică, disciplinele: Analiză matematică, Teoria funcțiilor de variabilă reală și elemente de topologie, poziția II/8;

— Asistent la Catedra de probabilități și matematici economice, disciplinele: Calculul probabilităților, Calculul probabilităților și statistică matematică, Elemente de teoria probabilităților, Elemente de calculul probabilităților, poziția IB/15;

Facultatea de Fizică

— Conferențiar la Catedra de fizică teoretică și structura materiei, disciplinele Fizica atomică și nucleară, Fizică, Probleme filozofice ale științelor naturii, poziția VI/1:

— Conferențiar la Catedra de fizică teoretică și structura materiei, disciplinele Fizica atomului și moleculei, Fizica atomică și nucleară, poziția VI/4;

— Conferențiar la Catedra de fizică teoretică și structura materiei, disciplinele Fizică teoretică II (Termodinamica și fizica statistică), Teoria nucleului atomic, poziția VI/5.

Facultatea de Chimie

— Conferențiar la Catedra de tehnologie chimică generală, disciplinele Industrii chimice, Chimie generală, poziția XB/4;

— Șef lucrări la Catedra de chimie fizică, disciplinele: Chimie fizică, Analize fizico-chimice, poziția XIA/9.

Facultatea de Biologie-Geografie

— Conferențiar la Catedra de zoologie, disciplinele: Ecologie generală, Ecologie generală și ocrotirea naturii, poziția XVII/4;

— Conferențiar la Catedra de mineralogie-geochimie, disciplinele: Petrografia rocilor endogene. Prospecțiuni, explorări și protecția muncii, Mineralogia solurilor, poziția XVIB/3;

— Șef lucrări la Catedra de geografie economică, disciplinele: Geografia economică a R. S. România, Geografia economică generală, poziția XIV/8;

— Șef lucrări la Catedra de botanică, disciplinele: Sistematica plantelor, Morfologia plantelor, poziția XIIA/11;

Facultatea de Drept

— Conferențiar la Catedra de drept civil, disciplina Drept civil, poziția XIX/3;

Facultatea de Filologie

— Profesor la Catedra de limba română, disciplinele: Gramatica comparată a limbilor indoeuropene, Gramatica comparată a limbilor germanice, Gramatica istorică a limbii române, poziția XXI/A;

— Conferențiar la Catedra de limba română, disciplinele: Dialectologie română, Istoria limbii române literare, poziția XXI/4;

— Lector la Catedra de limba română, disciplina Limba română contemporană, poziția XXI/10;

— Conferențiar la Catedra de limba franceză, disciplinele: Istoria limbii franceze, Curs special de limbă, poziția XXIIIB/1;

— Profesor la Catedra de limba și literatura rusă, disciplinele Gramatica comparată a limbilor slave, Curs special de limbă, poziția XXIV/2;

— Lector la Catedra de limba și literatura germană, disciplinele: Literatura germană, Curs special, poziția XXIVA/3;

— Asistent la Catedra de limba și literatura germană, disciplinele: Curs practic de limbă germană, Limba germană — curs facultativ, poziția XXIVA2/12;

— Asistent la Catedra de limba și literatura germană, disciplinele: Curs practic de limba germană, Limba germană contemporană, Limba germană — curs facultativ, poziția XXIVA2/13;

— Asistent la Catedra de limba și literatura germană, disciplinele: Seminar special de literatură, Seminar special de limbă, poziția XXIVA2/14;

— Profesor la Catedra de romanistică și limbi clasice, disciplinele: Gramatica comparată, Literatura italiană, Literatura spaniolă, Metodica predării limbii italiene, poziția XXV/1;

— Lector la Catedra de romanistică și limbi clasice, disciplinele: Curs special de gramatica comparată, Gramatica comparată, poziția XXV/9;

Facultatea de Istorie—Filozofie

— Profesor la Catedra de materialism dialectic și istoric disciplinele: Sociologia generală, Filozofie marxistă, poziția XXVIIA/1;

— Profesor la Catedra de istorie universală, disciplinele: Istorie modernă universală, poziția XXIX/1;

— Conferențiar la Catedra de istoria filozofiei și logică disciplina: Istoria filozofiei, poziția XXVIIB/3;

— Conferențiar la Catedra de istoria României, disciplinele: Istoria contemporană a României, Curs special de istorie contemporană, Istoria contemporană a României, Probleme de istorie contemporană, poziția XXVIII/6;

Facultatea de Studii Economice

— Lector la Catedra de contabilitate și analiză economică disciplinele: Tehnica bancară, Tehnica operativă și evidența în bănci, poziția XXXII A/9;

— Lector la Catedra de contabilitate și analiză economică disciplinele: Contabilitate generală, Proiecte economice în contabilitate, Control și expertize, poziția XXXIIA/12;

— Asistent la Catedra de contabilitate și analiză economică, disciplinele Contabilitate în comerț, Contabilitatea construcțiilor și transporturilor, poziția XXXIIA/21;

— Lector la Catedra de economie, organizarea și planificarea industriei, disciplinele: Economia industriei, Economia și organizarea construcțiilor și transporturilor, poziția XXXIID/4.

INSTITUTUL PEDAGOGIC

Facultatea de Educație Fizică

— Conferențiar la Catedra de educație fizică I, disciplinele: Handbal, oină, Specializare handbal, poziția X/2;

— Lector la Catedra de educație fizică II, disciplinele: Înot, Gimnastică, poziția XXII/3.

Facultatea de Arte Plastice

— Profesor la Catedra de desen 2, disciplinele Pictură compoziție, Crochiuri, poziția IX/2;

— Lector la Catedra de desen 2, disciplinele: Desen artistic, Pictură-compoziție, poziția IX/7.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Universității „Al. I. Cuza" din Iași, Calea 23 August nr. 11, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, partea I, nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84 539/1969.

Termenul de depunere a actelor este de 30 de zile de la data publicării acestui anunț, pentru posturile de profesor conferențiar și lector și de 15 zile pentru postul de asistent.

Concursul va avea loc la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași în termen de 4 luni de la expirarea termenului de înscriere la concurs pentru funcțiile de profesor, conferențiar și lector și de 2 luni pentru funcția de asistent.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului acesteia înscrierea la concurs.

Informații suplimentare privind condițiile de înscriere la concurs se pot obține la secretariatul rectoratului Universității din Iași, telefon 1.27.18.

Termenul de înscriere la concurs se socotește de la data publicării concursului în Buletinul Oficial

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă.

Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

40.132